

**Gimnazija
Slovenj Gradec**

Coco Chanel

Seminarska naloga

KAZALO VSEBINE:

KAZALO SLIK:

Slika 1 Coco pred prvim Chanel butikom.....	4
Slika 2 Coco Chanel.....	6
Slika 3 Coco na zrcalnem stopnišču.....	6
Slika 4 Chanel No. 5 parfüm.....	8
Slika 5 Coco v mali črni obleki.....	9
Slika 6 Mala črna oblekica.....	9
Slika 7 Karel Lagerfeld na modni reviji.....	11

POVZETEK

V seminarski nalogi predstavljam življenje in delo Francozinje Gabriele Bonheur Chanel, bolj poznane kot Coco Chanel, ki je ustvarila priznano in prestižno modno znamko Chanel. Podala se bom skozi njeno burno otroštvo in trdo delo v mladih letih, skozi nesrečno ljubezen do začetka modnega ustvarjanja in do nastanka modne hiše Chanel, ki že več kot 100 let uspešno postavlja nove modne trende

I UVOD

Coco Chanel je bila modna pionirka svojega časa, začela je z novo modno filozofijo, ko je ženskam oblekla moška oblačila. S svojimi kroji je želela osvoboditi ženske neudobnih, več slojnih oblačil in jim poudariti svobodo v oblačenju. Bila je prva, ki je v javnosti brez sramu nosila hlače in kratka krila, kar je bilo v njenem času za žensko zelo neprimerno. S trdim delom, močnim karakterjem in neizmerno trmo je ustanovila modno hišo Chanel. V svojem času je bila glavna pri postavljanju modnih smernic. Ženske po vsem svetu so posnemale njen slog, tiste bogatejše pa so kupovale njena oblačila. Tudi zaradi nje je danes ženski slog oblačenja takšen kot je. Kdo ve, ali bi brez nje ženske še vedno nosile dolga krila in steznike. Ženskam pa je dala tudi najdražji parfum na svetu Chanel no. 5. Kot ustanoviteljica Chanel je imela izjemen vpliv na družbo, in je bila tudi uvrščena na listo 100 najpomembnejših oseb prejšnjega stoletja.

Chanel je danes ena izmed najbolj poznanih in prestižnih modnih hiš na svetu. Je znamka, ki ostaja pri edinstvenem slogu oblačil vse od leta 1909, ko jo je Coco Chanel uradno predstavila na modni reviji, do danes, ko njeno delo uspešno nadaljuje glavni oblikovalec Karl Lagerfeld.

II COCO

Slika 1 Coco pred prvim Chanel butikom

CHANEL

II.1 Zgodnje življenje

Coco se je rodila 19 avgusta 1883, z imenom Gabriele Bonheur Chanel, v zelo revni družini v mestu Saumur v Franciji. Bila je druga hči Alberta Chanela in Jeanne Devolle, imela je tri brate in eno sestro. Leta 1895 ji je zaradi jetike umrla mati, oče pa je otroke zapustil in šel po svetu služiti denar. Skupaj s sestro so jo poslali v krščanski vzgojni dom in samostan v Aubazinesu, kjer je živela sedem let. V samostanu se je privadila gospodinjstva in se naučila šivanja. Pri 18 letih je zapustila samostan in se zaposlila pri lokalni šivilji. Dneve je preživljala ob šivanju, ob večerih med leti 1905-1908 pa si je služila denar s petjem in plesom v kabaretu La Rotonde namenjenemu moškim iz »visoke družbe«. S sestro sta prepevali pesem o psički Coco, od tod je Gabriele dobila vzdevek Coco.

II.2 Zasebno življenje

Prvi moški v življenju Coco Chanel je bil Etienne Balsan, ki ga je spoznala med delom v kabaretu. Kmalu se je preselila na njegovo posestvo v двореc Chateau de Royallieu in tako vstopila v družbo bogatih in pomembnih mladeničev. Pogoltniti je morala veliko neokusnih šal moških, ki so z ženskami iz visoke družbe ravnali veliko lepše kot z njo. Vendar je bila v njihovi družbi priljubljena, saj je utelešala tip nezrele ženske, ki je bil takrat v modi in jo je popularizirala takratna ikona Claudine. Coco je svojo izvirnost in svežino utelešala s tistim, kar je takrat najbolj obvladala, z oblačili. Če so se po njenem mnenju ženske takrat preveč bohotno oblačile, se je ona oblekla kot šolarica. Oblekla si je moški suknjič, ga prepasala s pasom in dodala preprost klobuk. Ženske so jo opazile in se začele najprej zanimati za njene klobuke. In tako se ji je porodila ideja: imeti svoj butik s klobuki.

Za pomoč je prosila svojega ljubimca vendar ji ta pomoči ni nudil, češ da naj ženske klobuke nosijo in ne izdelujejo. Namesto delavnice jo je peljal na lov na lisice, kjer je spoznala ljubezen svojega življenja, Arthurja Capela, ki so ga vsi klicali Boy. Zanj je bila Coco najbolj nenavadna oseba kar jih je kdaj srečal. Ko je moral Boy zaradi obveznosti oditi, je Coco šla za njim na železniško postajo, in ko jo je zagledal, je »samo razširil roke in me objel« se je kasneje spominjala Coco. Odpeljal jo je v svoje stanovanje v Parizu, kjer je tudi ostala. Ko je Boy umrl v prometni nesreči je Coco začela menjavati ljubimce drugega za drugim. Živela je razvratno in uspešno življenje vse do smrti. Njen dom je bil pariški hotel Ritz¹, živela je sama »sama z svojimi milijoni« kot je dejala svoji pranečakinji. 10. januarja leta 1971 si je zaželela vožnje po Parizu. Vrnila se je v Ritz, se ulegla na posteljo, kar je bilo zanjo zelo nenavadno in zakričala: »Odprite okna ne morem dihati!«. In njene zadnje besede so bile: »Tako torej umreš.« Coco je umrla v starosti 87 let, pokopana je v Švici, za seboj pa je pustila ogromno zapuščino.

¹ Elitni pariški hotel

II.3 Pravljica o uspehu

Leta 1910 je Coco Chanel z Boyevo pomočjo odprla butik na Rue Cambon 31 v Parizu. Njen posel se je razvija zelo hitro, dobila je prve stranke iz visoke družbe, njeni klobuki iz predstave *Bel-Ami* so se pojavili na naslovnici najbolj priznanega časopisa v Parizu. Leta 1919 se je registrirala kot oblikovalka, Boyu odplačala vse dolgove in začela se je njena dolga in bogata modna kariera. Coco je iz dneva v dan postajala bolj uspešna, ustvarjala je udobna in preprosta oblačila, ženskam je skrajšala krila in na trg je poslala svoj prvi dvodelni kostim. Med prvo svetovno vojno, so ženske postale aktivnejše, Coco je vedela, da je čas za spremembe. Začela je uporabljati džersi², material iz katerega prej nihče ni šival oblek, saj je veljal za material nižjega sloja.

Slika 2 Coco Chanel

Coco nikoli ni risala skic, improvizirala je na živih manekenkah, ki so v položaju *la pose* stale po več ur hkrati. Njeno orodje so bile njene oči in roke. Pri njej so obleke kupovale in naročevale ženske iz Evrope in Amerike, bila je vedno bolj prepoznavna v visoki družbi, cene oblačil pa so rasle.

Modne revije so sledile ena za drugo, Coco pa je služila milijone in postala ena izmed najbogatejših žensk svojega časa.

Med drugo svetovno vojno je opustila svoje delo in dolgo ni nastala nobena nova kolekcija. Tako je 12. februarja 1947 svojo priložnost izkoristil Christian Dior in na tržišče poslal nov zgled: ozek pas, ekstremno visoke pete in rafiniranost. Njegovi modeli na modni stezi so bili popolnoma drugačni od žensk v občinstvu. Časopisi so pisala o njem, in Parizu je vrnil naslov svetovne prestolnice mode. Elegantne Parižanke so z Diorjem stresle s sebe vojne travme in Chanel je bila skoraj pozabljena. Močno je upadla tudi prodaja parfuma No 5. Ko so kupci in modni kritiki nanjo že popolnoma pozabili je Coco Chanel zares oživela in začela pripravljati nove kolekcije. 5. februarja 1954 ob dveh popoldne se je v Parizu začela najbolj pričakovana modna revija: na vrhu stopnišča z ogledali se je pojavila Coco Chanel, podeseterjene v ogledalnih stenah so se po stopnišču spuščale manekenke s številkami v rokah. Obiskovalci, navajeni modernejših Diorjevih revij, kjer so modeli hodili hitro, s torbami, klobuki, so se zdeli razočarani. Ni bilo novega videza, kritike so bile uničujoče: »Chanel je legenda, a njena moda je ranjena,« je pisal francoski tisk.

Coco Chanel ni obupala: »Enkrat sem že osvobodila ženske, zdaj jih bom spet, le da tega še ne vedo.« Po njenem so bili krivi novinarji, »ki niso razumeli«. Izkazalo se je, da je imela spet prav. Tri tedne kasneje je ameriška revija *Life* zapela hvalnico novi kolekciji, na marčevski naslovnici *Vogua*³ je bil njen model – po petih letih Diorjevih ozkih pasov je pravzaprav spet ponudila »svobodo«. In ne samo to. Biti v Chanelu je ženskam pomenilo varnost in nezmotljivo eleganco. Coco se je vrnila.

Slika 3 Coco na zrcalnem stopnišču

² Mehka pletena tkanina

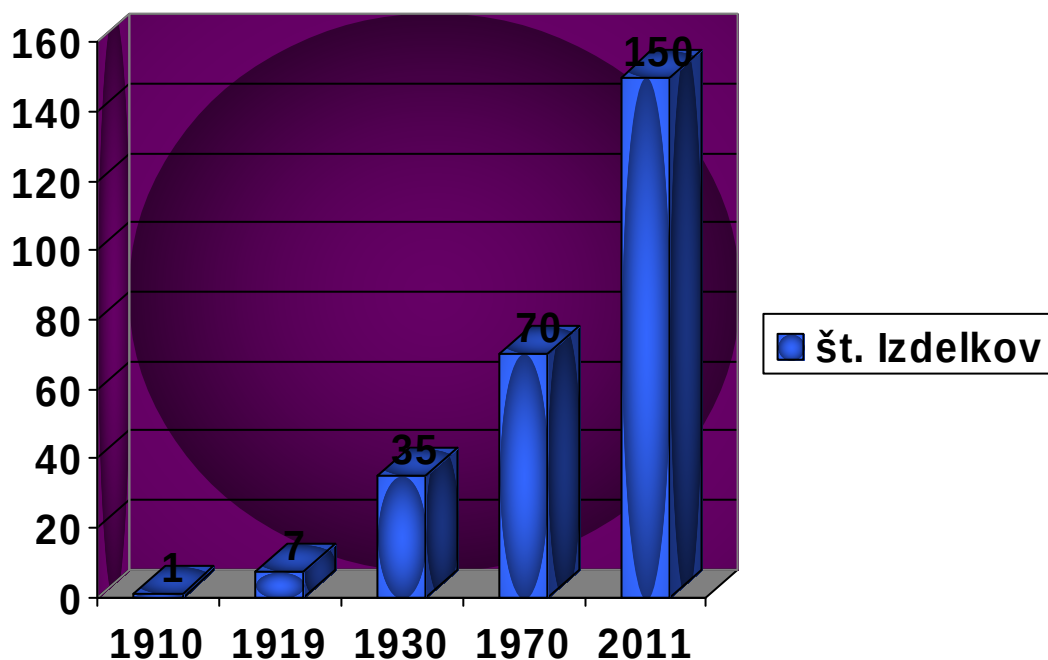
Eden od mladih oblikovalcev, takrat še sedemnajstletni Karl Lagerfeld, je začutil, da je Chanel preteklost in prihodnost hkrati. Njene stranke so postale najbolj oblečene ženske desetletja.

V spodnji tabeli so zgoščeno po letih nastanka razporejeni pomembni izdelki in dosežki Coco Chanel.

IZDELEK ali DOSEŽEK	LETO
<i>Butik z klobuki</i>	1910
<i>Uradno postane oblikovalka oblačil</i>	1919
<i>Ženski kostim</i>	1920
<i>Parfum</i>	1923
<i>Mala črna oblekica</i>	1926

Table 1 Izdelki in dosežki skozi čas

V grafu je prikazano število različnih izdelkov, ki jih je na tržišče poslala Coco Chanel v različnih letih ustvarjanja.

Graf 1 Število izdelkov na tržišču v različnih letih

³ Največja revija o modi na svetu

II.4 Parfum

Leta 1923 za svoj 40. rojstni dan je sebi in ženskam podarila nepozabno darilo, najslavnejši parfum na svetu. Coco je več dni skupaj preživela v laboratoriju in vonjala različne vonjave, dokler ni našla tiste prave. Zaželele si je parfum, ki bi bil več kot so kadar koli naredili. Ko jo je izdelovalec njenega parfuma opozoril da bo izjemno drag, saj vsebuje 8 različnih sestavin, tudi dragocen jasmin, je rekla: »Dajte vanj še več jasmina. Hočem najdražji parfum na svetu.«

Z vzorci parfuma se je vrnila v Pariz in jih delila svojim strankam. Pripovedovala jim je, da je stekleničko odkrila naključno v Grassu, jih spraševala, ali naj parfum prodaja in jih prepričala da so one zaslužne za kasnejši uspeh parfuma. Zato je »na zahtevo strank« leta 1924 ustvarila svoj parfum, Chanel No. 5. Pravijo, da je k imenu prispevalo tudi vraževerje slavne Coco. Verjela je, da je pet njena srečna številka, in ker je izmed vzorčnih dišav, ki ji jih je v izbiro ponudil Beaux, izbrala ravno dišavo pod zaporedno številko pet, je tudi za promocijo parfuma izbrala peti dan petega meseca davnega leta 1923. Očitno je bila številka res srečna, saj po 87 letih cvetno aldehydni Chanel No.5 še vedno slovi kot najbolj znan in najbolj prodajani parfum vseh časov.

Slika 4 Chanel No. 5 parfum

II.5 Mala črna obleka

Njena najpomembnejša in najbolj prepoznavna stvaritev je zagotovo mala črna obleka. To je večerna koktajl obleka, preprostega kroja, običajno z dolžino krila nad ali nekoliko pod kolena. Mala črna oblekica velja za večno klasiko in ni nikoli iz mode, še danes jo pobirajo vsi modni oblikovalci in modne znamke. Modni strokovnjaki jo uvrščajo med kose oblačil, ki bi jih morala imeti prav vsaka ženska v svoji omari. Še vedno velja za elegantno, preprosto in prilagodljivo oblačilo, ker jo lahko oblečemo tako za večerne kot tudi dnevne zabave ali obveznosti.

Zamisel zanjo se je porodila v glavi Coco Chanel natanko pred 84 leti, čisto naključno. Coco je bila z Boyem na počitnicah ob morju in obvezni del bivanja v luksuznem hotelu je bil tudi večerni ples, ker Coco ni imela slavnostne obleke, si je svojo skrojila sama. Kupila je nekaj črnega blaga in iz njega ustvarila preprosto obleko, z odprtim hrbtom in dolžine nad kolena. Takrat so ženske nanjo gledale zviška, češ da si ne more privoščiti svečane obleke, kasneje pa so jo posnemale in mala črna oblekica je postala hit.

Večno slavo je mali črni oblekici prinesla Audrey Hepburn v filmu *Zajtrk pri Tiffanyju*. Za hollywoodsko igralko je takrat obleko ustvaril Hubert de Givenchy.

Slika 5 Coco v mali črni obleki

Slika 6 Mala črna oblekica

↓
Coco nikoli ni nosila oblačil drugih oblikovalcev, vedno se je zatekla k svojim kreacijam

III ZAKLJUČEK

Že v času ko je bila Coco še živa, je s Chanelom sodeloval takrat še zelo mlad Karl Lagerfeld, ki danes kot glavni oblikovalec Chanela uspešno nadaljuje njeno delo. Chanel ostaja to, kar je vedno bil. Nove kolekcije so narejene po principu prvih le da imajo pridih sodobnega sveta. Chanelovih krojev ni težko ločiti od drugih, saj je edina modna znamka, ki svoj »look« ohranja nespremenjen. Tako kot je že Coco v ženska oblačila vključila moška, je to še danes najbolj prepoznaven del Chanelovih kolekcij. Chanelov parfum ostaja najbolj prodajan, mala črna oblekica je nepogrešljiv del vsake nove kolekcije. Chanel slovi po najprestižnejših in najdražjih modnih revijah ter najbolj iskanih kosih oblačil, modnih dodatkov in čevljev. Sanje vsake manekenke so nastopiti na Chanelovi modni reviji.

Besede Karla Lagerfelda: » Chanel je modna preteklost in prihodnost,« so še kako resnične, saj Chanel ostaja in se prilagaja času.

Srce Chanela se še vedno nahaja na Rue Cambon 31 v Parizu, prav tam kjer je svoj posel začela Coco. Vse velike modne revije so prikazane v »Grand Palais«, to je velika steklena »palača« na vrtu Chanelove hiše. Nespremenjen ostaja tudi notranji prostor, steklene stopnice in stanovanje Coco Chanel, ki je danes preurejeno v njen muzej.

IV

Slika 7 Karel Lagerfeld na modni reviji

STVARNO KAZALO

A	Graf 1 Število izdelkov na tržišču v različnih letih.....
Arthur Capel.....	
B	Grand Palais.....
Beaux,.....	
Boy.....	K.....
	Karl Lagerfeld: Chanel je preteklost in prihodnost.....
C	
Coco avant Chanel (2009).....	Karl Lagerfeld: glavni oblikovalec Chanela.....
COCO CHANEL.....	L.....
	la pose.....
Coco Chanel(2008),.....	
E	M.....
Etienne Balsan.....	Mala črna oblekica: koktajl obleka.....
G	P.....
Gabriele Bonheuer Chanel.....	Parfum: Chanel No. 5.....
	Pravljica o uspehu: butik na rue Cambon 31.....

Pravljica o uspehu:Christian Dior.....	S.....
.....	Sobotna priloga časopisa Delo.....
Pravljica o uspehu:džersi.....
.....	T.....
R	Table 1 Izdelki in dosežki skozi čas.....
Revija Bon Bon.....
.....

V VIRI

Spletne strani:

http://en.wikipedia.org/wiki/Coco_Chanel

<http://en.wikipedia.org/wiki/Chanel>

http://sl.wikipedia.org/wiki/Gabrielle_Chanel

http://womenshistory.about.com/od/chanelcoco/a/coco_chanel.htm

<http://www.chanel.com/>

<http://www.coco-mademoiselle.com>

<http://www.dijaski.net/umetnost/referati.html>

<http://zadovoljna.si/clanek/moda/>

Filmi in oddaje:

Coco Chanel(2008),

Coco avant Chanel (2009)

Oddaja Bleščica

Časopisi in revije:

Sobotna priloga časopisa Delo, sobota 8. januar 2011

Revija Bon Bon 11. januar 2011